

Nowe technologie to inwestycje w lepszą przyszłość

Przyjaźni środowisku, przyjaźni gospodarce

Z Leonem Kurczabińskim, dyrektorem ds. Promocji i Analizy Rynków w Katowickim Holdingu Węglowym SA rozmawia Mariusz Karpiński-Rzepa

Katowicki Holding Węglowy SA powstał 29 czerwca 1993 r. w wyniku połączenia 11 kopalni będących jednoosobowymi spółkami Skarbu Państwa. Obecnie skupia sześć kopalni węgla kamiennego: „Murcki”, „Wesoła – Mysłowice”, „Wieczorek”, „Wujek”, „Staszic” oraz wchodzącą w skład Katowickiej Grupy Kapitałowej kopalnię „Kazimierz – Juliusz” Sp. z o.o.

Katowicki Holding Węglowy SA jest jednym z największych krajowych i europejskich producentów węgla energetycznego, z produkcją roczną przekraczającą 17,5 mln t. Jest ponadto właścicielem lub współwłaścicielem wielu krajowych i zagranicznych spółek, w większości powstałych w efekcie procesu restrukturyzacji. Firmy zgrupowane są jako Katowicka Grupa Kapitałowa.

Katowicki Holding Węglowy posiada najbardziej rozbudowaną Sieć Autoryzowanych Sprzedawców Węgla. Za jej pośrednictwem rozpowszechnia produkowane w spółce Kwalifikowane Paliwo Węglowe.

– Jaka jest pozycja rynkowa Katowickiego Holdingu Węglowego?

– Katowicki Holding Węglowy jest drugim co do wielkości producentem węgla energetycznego w Polsce i jednym z największych jego producentów w Europie. Roczna produkcja węgla, prawie 17,5 mln t, jest w całości

sprzedawana. Głównymi odbiorcami jest sektor energetyki zawodowej oraz ciepłownictwo. Nieco mniejszym, choć nie mniej ważnym klientem jest sektor komunalno-bytowy, zaopatrywany przez autoryzowane składy węgla na terenie całej Polski. Około 2 mln t przeznaczone jest na eksport głównie drogą lądową do państw ościennych.

– W 2006 r. kończy się zapoczątkowany w latach 90. proces restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego. Jakie zmiany w ciągu tego okresu miały miejsce w Katowickim Holdingu Węglowym, czy założone cele zostały osiągnięte?

– Restrukturyzacja Katowickiego Holdingu Węglowego przebiegała z dobrymi skutkami. Jej celem był wzrost wydajności wydobywania oraz osiągnięcie rentowności kopalń. Efekt restrukturyzacji najlepiej podsumowują dzisiejsze wyniki, pokazujące, że Holding potrafił dostosować się do potrzeb rynku. W momencie powołania, czyli z początkiem lat 90. skupiał 11 kopalni, które następnie były łączone lub likwidowane w miarę zczyerpywania się zasobów. Dziś Holding tworzy sześć efektywnie prosperujących jednostek wydobywczych. Pozostawione po byłych kopalniach struktury usługowe zostały przystosowane do działalności wspomagającej górnictwo. Istotnym etapem procesu restrukturyzacji była także redukcja zatrudnienia. Obecnie zatrudniamy ok. 22 tys. pracowników. Ponieważ jednak górnictwo to bardzo kapitałochłonny sektor gospodarki, po okresie zmian restrukturyzacyjnych najważniejsze są odpowiednie inwestycje w nowe złoża, zapewniające stabilność energetyczną Polski w warunkach niestabilnej sytuacji na rynku konkurencyjnych nośników energii.

– Jeśli inwestycje w górnictwo są rzeczywistością przyszłościowe, proszę powiedzieć jakie są najważniejsze cele polityki inwestycyjnej Katowickiego Holdingu Węglowego?

– Polityka inwestycyjna wiąże się przede wszystkim z udostępnieniem nowych złóż oraz inwestycjami w nowe technologie, umożliwiające wytwarzanie węgla spełniającego pod względem jakościowym wymagania odbiorców. Jeśli

weźmiemy pod uwagę kurczące się zasoby surowców energetycznych i ich rosnące ceny oraz wprowadzanie w życie coraz to bardziej zaostrzonych standardów emisji, to inwestycja w tanie i ekologiczne paliwo wydaje się jak najbardziej uzasadniona. Holding będzie zatem inwestował w eksploatację węgla o niskiej zawartości zanieczyszczeń, a szczególnie w węgle niskosiarkowe oraz promocję nowych technologii wytwarzania ciepła w sektorze ciepłowniczym i komunalno-bytowym. Już teraz rynek ten wykazuje rosnące w postępie geometrycznym zapotrzebowanie na czyste technologie i generuje roczną sprzedaż na poziomie 600 MW mocy zainstalowanej. Przekładając to na rynek węgla jest to wzrost sprzedaży o 150 tys. t/r.

– Czy to właśnie propagowanie nowych technologii przez Katowicki Holding Węglowy przyczyniło się do tego, że jako jedyna spółka w sektorze górniczym osiągnęła w pierwszym półroczu 2006 r. zyski?

– Przyczyniła się do tego bez wątpienia stabilna sytuacja Katowickiego Holdingu Węglowego zarówno jeśli chodzi o stabilność organizacyjną, jak i strategię wydobywczą oraz politykę sprzedażową. Zarządzanie procesem wydobywania w Holdingu wiąże się z produkcją węgla w wielkościach odpowiadających zapotrzebowaniu ilościowemu i jakościowemu odbiorców. Mimo iż naszym głównym klientem jest energetyka zawodowa, to niemal równoważne pod względem wartościowym zapotrzebowanie na węgiel zgłasza sektor komunalno-bytowy i ciepłownictwo. Nowe technologie mają sprzyjać głównie maksymalizacji wydobywania, ale również służą wydobywaniu wysokojakościowych węgli opałowych, na które sektor komunalno-bytowy ciągle zgłasza zapotrzebowanie. Z myślą o tym sektorze opracowaliśmy sposób dystrybucji węgla przez Sieć Autoryzowanych Sprzedawców. Umowy z Holdingiem podpisało 200 dilerów posiadających ponad 400 składów opałowych na terenie całego kraju. Dodatkowo pozwoliło nam to wdrożyć sprzedaż nowoczesnych kotłów, dzięki którym wytwarzanie ciepła jest dwa razy tańsze od gazu i cztery razy tańsze

od oleju opałowego, przy jednoczesnym ograniczeniu emisji substancji toksycznych. Dopelnieniem oferty sprzedażowej nowoczesnych kotłów stały się produkowane przez Katowicki Holding Węglowy tzw. Kwalifikowane Paliwa Węglowe, charakteryzujące się wysokimi parametrami jakościowymi oraz niską zawartością siarki. Oba produkty doprowadziły do buma na rynku grzewczym, tym bardziej że zakup kotłów może być dofinansowywany ze środków przeznaczonych na ochronę środowiska.

– Czy na osiągnięte zyski miały także wpływ decyzje dotyczące zaprzestania eksportu drogą morską?

– W eksporcie, tak jak w całej gospodarce, są kierunki atrakcyjne i mniej atrakcyjne. Kluczowym argumentem przy wyborze właściwej drogi zawsze jest zysk lub chociaż zwrot kosztów produkcji. Eksport drogą morską przy dzisiejszych, światowych cenach węgla jest dla Holdingu nieopłacalny, gdyż nie zwraca nakładów poniesionych na produkcję – musimy konkurować z tanim węglem z Ameryki Południowej, Australii czy RPA. Ważnym kierunkiem jest jednak możliwość eksportu węgla drogą kolejową lub rzeczną w kierunku odbiorców zlokalizowanych daleko od portów morskich. Dzięki temu można narzucić odpowiednio wyższą cenę. Oczywiście nie wykluczamy, że nadejdą czasy sprzyjające eksportowi na północ, zwłaszcza że zapasy surowców energetycznych kurczą się i drożeją. Na pewno jednak nie nastąpi to teraz.

– Wspomniał Pan o nowych technologiach. Proszę bliżej scharakteryzować ten temat w kontekście produkowanych przez Holding Kwalifikowanych Paliw Węglowych.

– Wysokie ceny oleju opałowego oraz gazu ziemnego podnoszą po prostu konkurencyjność węgla jako nośnika ener-

gii, zwłaszcza jeśli odznacza się on odpowiednią jakością i tworzy wraz z kotłami nowej generacji atrakcyjną ofertę. Bardzo interesują się nią sektory: komunalno-bytowy i ciepłownictwa, które rocznie zużywają ponad 20 mln t węgla. Katowicki Holding Węglowy jest wiodącym producentem paliw ekologicznych, które zyskały uznanie dzięki wysokiej jakości, atrakcyjnej cenie oraz dostępności na rynku poprzez Sieć Autoryzowanych Sprzedawców. Kwalifikowane Paliwa Węglowe to wysokokaloryczne, niskoziarszczone paliwa produkowane na bazie węgla z wybranych kopalń Holdingu. W ofercie rynkowej są cztery takie paliwa: Ekoret® – paliwo węglowe „groszkowe” przeznaczone wyłącznie do spalania w nowoczesnych, niskoemisyjnych kotłach z paleniskami retortowymi typu Stoker; Eko-Fins – miałowe paliwo węglowe o granulacji miału (0÷30 mm) przeznaczone do najnowszej generacji kotłów z paleniskami retortowymi z ciągłym podawaniem paliwa; Groszek E i Orzech E – wysokojakościowe paliwa węglowe do kotłów zasypowych z nadmuchem.

– Katowicki Holding Węglowy posiada Certyfikat Uczestnictwa w Programie Czystej Produkcji. W lutym br. otrzymał nagrodę w VII edycji Konkursu Ekologicznego Przyjaźni Środowisku. Proszę przybliżyć konkretne działania proekologiczne podejmowane przez spółkę.

– Nagroda *Przyjaźni Środowisku*, jak również wiele innych nagród, jest wyróżnieniem za całokształt działalności proekologicznej Holdingu prowadzonej od końca lat 90. Działalność ta to m.in. produkcja i dystrybucja niskoemisyjnych kotłów węglowych nowej generacji oraz Kwalifikowanych Paliw Węglowych przeznaczonych do tych urządzeń. Podsumowaniem naszej działalności było powołanie we wrześniu tego roku Kon-

sorcjum Czystych Technologii Węgla, które tworzą takie holdingowe firmy, jak: Zakłady Energetyki Ciepłej SA w Katowicach, Katowicki Węgiel Sp. z o.o., Grupa Energetyczna Katowice Sp. z o.o. i SAG II – firma produkująca miałowe kotły retortowe o mocy od 25 do 2000 kW. Celem działania Konsorcjum jest współpraca z lokalnymi samorządami w zakresie wdrażania Programów Ograniczania Niskiej Emisji (PONE). Konsorcjum oferuje ze swej strony działania operacyjne (przygotowanie PONE), prace projektowe i montaż kotłów, dostawę kotłów i kwalifikowanych paliw węglowych oraz odbiór popiołu. Programy takie są aktualnie realizowane w kilkunastu miastach i gminach Śląska i Podbeskidzia.

– Czy spełnianie ekologicznych wymogów przez polski węgiel może wzmocnić jego pozycję na rynku Unii Europejskiej i uczynić Polskę znaczącym zapleczem energetycznym Europy?

– Politycy próbują lansować Polskę jako zaplecze energetyczne Europy, ponieważ zasoby węgla w naszym kraju są znaczne. Czy jednak wystarczająco znaczne, żeby zagwarantować bezpieczeństwo dostaw Europie? Rodzime zasoby z udostępnionych złóż mogą wystarczyć co najwyżej na 30 lat. Zatem naszym zmartwieniem winno być przede wszystkim własne bezpieczeństwo energetyczne. Nie jest to sprawa prosta, gdyż wiąże się z zapewnieniem górnictwu inwestycji. W tym kontekście powraca zagadnienie wyboru najlepszej formy prywatyzacji, w wyniku której można by pozyskać środki inwestycyjne dla branży. Z drugiej pojawia się inny problem – brak wspólnej energetycznej polityki europejskiej. Dlatego na chwilę obecną o bezpieczeństwo energetyczne powinien dbać każdy kraj w ramach swojej wewnętrznej polityki.

– Dziękuję za rozmowę.